

Till kultur- och fritidsnämnden

Behov av Reglering av avgifter för företag inom kommunala lokaler (KFN 2026/070)

Det finns skäl att tydliggöra vilka avgifter som ska gälla när kommunala lokaler hyrs av företag eller används för kommersiell verksamhet.

Föreningsverksamhet kan omfattas av kommunala subventioner utifrån kommunens mål och stöd för näringslivet, medan uthyrning för kommersiella ändamål har en annan karaktär.

En särskild reglering skapar tydlighet och enhetlighet i avgiftssättningen och klargör på vilka grunder företag får tillgång till kommunala lokaler. Regleringen behöver inte innebära att företag alltid ska betala en högre avgift än privatpersoner, men det bör framgå vilken avgiftsprincip som gäller för kommersiell användning. Idag tillämpar Vaggeryds kommun samma avgift för företag som privatpersoner.

En tydlig reglering minskar även risken för att enskilda företag får en ekonomisk fördel genom kommunal uthyrning på förmånliga villkor.

Kommunallagen begränsar möjlighet att lämna individuellt riktat stöd till enskilda näringsidkare och uthyrning till företag till ett pris under marknadsnivå kan, beroende på omständigheter, även aktualisera EU:s regler för statsstöd.

Jämförelse av avgifter för uthyrning av kommunala lokaler

En översiktlig jämförelse har gjorts av avgifter för uthyrning av kommunala idrottslokaler i ett antal kommuner i Jönköpings län med ungefärlig invånarstorlek.

Jämförelsen avser per timma.

Den föreslagna regleringen avser uthyrning av kommunala lokaler vid timbokningar och andra kortvariga bokningar för kommersiella ändamål. Med kommersiell användning avses verksamheter som bedrivs i vinstsyfte eller har ett affärsmässigt ändamål, exempelvis event, afterwork-arrangemang, föreläsningar, kundträffar, nätverksträffar, produktpresentationer, marknadsföringsaktiviteter eller liknande arrangemang som genomförs av företag, enskilda näringsidkare eller andra kommersiella aktörer.

Regleringen omfattar även enstaka och kortsiktiga bokningar där lokalen används som en del av näringsverksamhet, oavsett om deltagaravgift tas ut eller inte. Regleringen omfattar inte långsiktiga lokalupplåtelser eller verksamheter som omfattas av särskilda avtal eller andra kommunala stödformer.

Kommun	Privatperson (kr/tim)	Företag (kr/tim)	Skillnad mot Vaggeryd företag (kr/tim)	Företagstaxa jämfört med Vaggeryd
Habo	290	435	+225	107 % högre
Mullsjö	315	475	+265	126 % högre
Sävsjö	455	455	+245	117 % högre
Vaggeryd	210	210	0	

Analys

Jämförelsen visar att Vaggeryds kommun har den lägsta avgiften för företag av de jämförda kommunerna. Med en taxa på 210 kr per timme är avgiften betydligt lägre än i Habo (435 kr), Mullsjö (475 kr) och Sävsjö (455 kr).

Vaggeryd tillämpar, liksom Sävsjö, samma avgift för företag och privatpersoner. Habo och Mullsjö har däremot särskilda företagstaxor som är högre än avgiften för privatpersoner, vilket innebär en tydligare differentiering mellan privat och kommersiell användning av kommunala lokaler.

Skillnaden mellan Vaggeryds företagstaxa och övriga kommuners företagstaxor är betydande. Företag betalar mellan 225 och 265 kr mer per timme i Habo, Mullsjö och Sävsjö än i Vaggeryd. Uttryckt i relativa tal är företagstaxorna i de jämförda kommunerna mellan 107 och 126 procent högre än Vaggeryds nuvarande taxa.

Jämförelsen visar också att samtliga kommuner tillämpar lägre avgifter för föreningsverksamhet än för privatpersoner och/eller företag. Detta speglar den kommunala ambitionen att stödja föreningslivet genom subventionerade avgifter, medan kommersiell verksamhet i flera kommuner i större utsträckning förväntas bära sina egna kostnader.

Kommunerna använder olika modeller för avgiftssättning. Habo och Mullsjö skiljer mellan föreningar, privatpersoner och företag, där företag har den högsta avgiften. Sävsjö och Vaggeryd tillämpar i stället samma avgiftsnivå för privatpersoner och företag. Föreningsverksamhet har genomgående en lägre avgiftsnivå.

Kommunala lokaler medför kostnader för kommunen i form av drift, underhåll, städning, administration och kapitalkostnader. För föreningsverksamhet kan en lägre avgift motiveras genom kommunens mål

om att stödja ett aktivt föreningsliv och skapa förutsättningar för kultur- och fritidsverksamhet. När lokaler används för kommersiella ändamål finns däremot normalt inte samma skäl för kommunal subventionering.

En särskild avgiftsnivå för kommersiell användning kan därför motiveras utifrån principen att företag och andra näringsidkare i större utsträckning ska bära de kostnader som upplåtelsen medför. Syftet är inte att begränsa företags möjligheter att använda kommunala lokaler, utan att säkerställa en likvärdig och transparent avgiftssättning samt att minska risken för att kommunala resurser indirekt används för att gynna enskilda företag genom subventionerade hyror.

Mot bakgrund av jämförelsen med andra kommuner och kommunens kostnader för lokalhållning finns det skäl att överväga en särskild avgiftskategori för kommersiella timbokningar och andra kortvariga upplåtelser. En sådan avgift bör utformas så att den är förutsebar, objektiv och tillämpas lika för samtliga kommersiella aktörer.

Sammanfattning

Vaggeryds nuvarande taxa på 210 kr per timme för företag är väsentligt lägre än motsvarande avgifter i de jämförda kommunerna. Jämförelsen visar också att flera kommuner har infört en särskild avgiftskategori för företag och kommersiell verksamhet, vilket tydliggör att sådan användning inte omfattas av samma nivå av kommunal subvention som föreningsverksamhet. Mot denna bakgrund finns det skäl att överväga om Vaggeryds nuvarande avgiftsmodell i tillräcklig utsträckning speglar de kostnader som uppstår vid kommersiell användning av kommunala lokaler samt de kommunalrättsliga principerna om likabehandling och affärsmässighet.

Mot bakgrund av jämförelsen med närliggande kommuner bedöms en företagstaxa om 380-400 kr per timme vara en rimlig nivå för kommersiella timbokningar. Taxan skulle fortsatt vara lägre än genomsnittet i de jämförda kommunerna, samtidigt som den tydligare speglar att kommersiell verksamhet inte omfattas av samma kommunala subventionering som föreningsverksamhet.

Handläggare

Beata Vilkhed handläggare

David Norrfjärd förvaltningschef kultur- och fritid